

Alkotmánybíróság

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/1179-3/2019	
Érkezett: 2019 SZEPT 03.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melleklet: 0 db	Ju'

IV/1179/2019

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED] a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg **a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 7.Bv.153/2018/18. számú végzésének és a másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék 3.Bpkf.680/2019/4. számú végzésének** alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Előadom, hogy Magyarországon a fogvatartásomat foganatosító büntetés-végrehajtási intézetekben olyan méltatlan, embertelen és megalázó bánásmód tilalmába ütköző elhelyezési körülmények között kerültem elhelyezésre, mely körülmények alapján álláspontom szerint megállapítható az Emberi Jogok Európai Egyezménye 3. cikkének Magyar Állam általi megsértése.

2016. október 27. napján a fenti sérelmek miatt kártérítés iránti kérelmet terjesztettem elő az Emberi Jogok Európai Bíróságához, mely kérelmet az EJEB 63409/16. lajstromszám alatt nyilvántartásba vett.

Figyelemmel a 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 2017. január 1. napján hatályba lépett módosítására, illetve az EJEB 2016. november 23. napján, ECHR 381 (2016). számon kiadott sajtóközleményére 2017. május 15. napján a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontja alapján a 10/A §-a szerinti kártalanítás iránti kérelmet terjesztettem elő az illetékes Szegedi Fegyház és Börtön útján.

A kártalanítás iránti kérelem benyújtását megelőzően és azzal egyidejűleg sem nyújtottam be a Bv. tv. 144/B. §-a szerinti panaszt, tekintettel a Bv. tv. 436. § (11) bekezdés második mondatára, mely szerint a Bv. tv. 436. § (10) bekezdése alapján benyújtott kérelmek elbírálása során a 10/A. § (6) bekezdése nem alkalmazható.

Az első fokon eljáró **Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 7.Bv.153/2018/18.** számú végzésével megállapította, hogy a 2017. május 15. napján kelt kártalanítás iránti kérelem benyújtását megelőzően vagy azzal egyidejűleg sem én, sem a meghatalmazott jogi képviselőm nem terjesztettük elő a Bv. tv. 144/B. § szerinti panaszt a végrehajtásért felelős szerv vezetőjénél, így a bíróság a kérelmet a Bv. tv. 70/A. § (5) bekezdés c) pontja alapján – panasz hiányában – a Bv. tv. 50. § (3) bekezdése szerint eljárva érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A bíróság e körben megjegyezte, hogy 2015. július 29. napja és 2017. május 25. napja közötti időszakban folyamatos fogvatartásomra került sor, melyre figyelemmel a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés a) és b) pontjában foglalt átmeneti rendelkezések alkalmazására nincs lehetőség, a kérelemre a Bv. tv. kártalanítási eljárás kapcsán megfogalmazott általános szabályai vonatkoznak.

A Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja elsőfokú végzése ellen jogi képviselőm útján fellebbezést nyújtottam be, melyben kértem a másodfokon eljáró Szegedi Törvényszéket, hogy a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja elsőfokú határozatát mint jogszabálysértőt helyezze hatályon kívül, és kötelezze az elsőfokú bíróságot a kártalanítási kérelem érdemi vizsgálatára és érdemi határozat meghozatalára.

A **másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék 3.Bpkf.680/2019/4.** számú végzésével a fellebbezést alaptalannak ítélve, az elsőfokú bíróság végzését a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja és a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 579. § (3) bekezdésében foglaltakra – annak mindenben helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

A másodfokú végzés indokolása szerint a Bv. tv. 436. §-ában foglalt átmeneti rendelkezések kizárólag azon elítéltek vonatkozásában alkalmazhatók, akik esetében a jogsértő helyzet 2017. január 1. napja előtt megszűnt.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően állapította meg, hogy a szabadságvesztés és elzárás büntetéseimet 2015. július 29. napja és 2017. május 25. napja – azaz a Bv. tv. módosításának hatályba lépése, 2017. január 1. napját követően is – folyamatosan töltöttem, azonban a Bv. tv. 144/B. §-ában foglaltak szerinti panaszt a végrehajtásért felelős vezető felé sem a 2017. május 15. napján kelt kártalanítási kérelem benyújtását megelőzően, sem azzal egyidejűleg, sem én, sem pedig jogi képviselőm nem terjesztettük elő. Mindezekre tekintettel tehát az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a 2015. július 29. és 2017. május 25. napjai közötti időszakban foganatosított folyamatos fogvatartásomra figyelemmel a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés a) és b) pontjában foglalt átmeneti rendelkezések alkalmazására nincs lehetőség, rám a Bv. tv. kártalanítási eljárás kapcsán megfogalmazott általános szabályok vonatkoznak.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Kijelentem, hogy a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 7.Bv.153/2018/18. számú végzése elleni fellebbezéssel **a rendes jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem.** Bár a

támadott végzések érdemi vizsgálat nélkül utasították el a kártalanítás iránti kérelmemet, **az ügyet azonban végleges jelleggel zárták le, így ügydöntő határozatnak minősülnek, alkotmányjogi panasznak tehát helye van.**

Kijelentem, hogy az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, perújítást (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) nem kezdeményeztem.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Kijelentem, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló, másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék 3.Bpkf.680/2019/4. számú végzésének kézbesítésére elektronikus úton, 2019. június 13. napján került sor a jogi képviselőm cégkapujára, melynek megfelelően az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő – az alkotmányjogi panasz benyújtására alapul szolgáló bírői döntés közzétételétől számított 60 nap – megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az alkotmányjogi panaszban támadott bírői döntések a megbízásom alapján indult kártalanítás iránti eljárásban születtek, a támadott bírői döntések tehát az én jogaimat, érdekeimet érintik.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírői döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

A jelen ügy tárgyát képező alkotmányossági kérdés "a bírői döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség" (Abtv. 29. §).

Az eljáró bíróságok jogellenesen szűkítették a Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontja alapján kérelmet előterjeszteni jogosultak körét azzal, hogy a Bv. tv. 436. § (11) bekezdésének második mondatát csupán a 2017. január 1. napján máig szabadult kérelmezők tekintetében tartották alkalmazhatónak.

Tekintettel arra, hogy a Bv. tv. nem tartalmaz olyan kitétel, mely szerint a 2017. január 1. napján hatályba lépett módosításakor fogvatartott kérelmezők esetében nem alkalmazhatók a törvény átmeneti rendelkezései, az eljáró bíróságok támadott végzéseikkel nem jogot értelmeztek és alkalmaztak, hanem az elbírálandó norma tartalmának jogértelmezés útján történő módosításával – az Alaptörvénnyel ellentétesen – jogot alkottak, melyre tekintettel az alkotmányjogi panasszal támadott végzések az Alaptörvény hatalommegosztás elvét kimondó C) cikk (1) bekezdésébe, illetve a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységének ellátását kimondó 25. cikk (1) bekezdésének első mondatába ütköznek, egyúttal sértik a tisztességes eljárás alkotmányos követelményét is.

A tisztességes eljárás alkotmányos követelményének megsértésének minősül továbbá az is, hogy engem alaptörvény-ellenesen véglegesen fosztottak meg attól, hogy a bíróság érdemben dönthessen az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjogom megsértése miatt az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdése alapján – törvényben is biztosított – kártérítési igényemről.

Az Alaptörvény hatalommegosztás elvét kimondó C) cikk (1) bekezdésébe, illetve a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységének ellátását kimondó 25. cikk (1) bekezdésének első mondatába ütközés, valamint a tisztességes eljárás alkotmányos követelményének megsértése

tehát az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésének és az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdésének megsértését közvetlenül eredményezte.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

C) cikk (1) bekezdése: „A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.”

III. cikk (1) bekezdésének első mondata: „Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgátságban tartani.”

IV. cikk (4) bekezdése: „Akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénytelenül korlátozták, kárának megtérítésére jogosult.”

XXVIII. cikk (1) bekezdése által deklarált tisztességes eljáráshoz való jog.

25. cikk (1) bekezdésének első mondata: „A bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységet látnak el.”

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

C) cikk (1) bekezdése: „A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.”

A 2013. évi CCXL törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) átmeneti rendelkezései egyértelműen rögzítik, hogy a 2016. évi CX. törvény 22. §-ával megállapított 10/A. § szerinti kártalanítási igény benyújtására az az elítélt és egyéb jogcímen fogvatartott is jogosult, aki az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt az EJEB-hez nyújtott be kérelmet, ha a kérelmet az EJEB a módosítás hatálybalépésének napjáig nyilvántartásba vette, kivéve, ha a fogvatartott az EJEB-hez címzett kérelmét 2015. június 10. napját követően nyújtotta be és a kérelem benyújtásakor a jogsértés megszűnésétől számítottan több mint hat hónap telt el.

A fentiek alapján benyújtott kérelmek elbírálása során nem alkalmazható a 10/A. § (6) bekezdése, tehát a kártalanítási igény benyújtásának nem feltétele, hogy az elítélt vagy – a kényszergyógykezelt, illetve az előzetes kényszergyógykezelt kivételével – az egyéb jogcímen fogvatartott az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt a 144/B. §-ban meghatározott panaszt előterjessze a végrehajtásért felelős szerv vezetőjéhez [Bv. tv. 436. § (10) bekezdés b) pontja, (11) bekezdés második mondata].

A Bv. tv. törvény nyelvtani értelmezéséből is következik, hogy a módosítás hatálybalépésekor fogvatartásban lévő kérelmező panasz előterjesztése nélkül is jogosult kártalanítási igény benyújtására.

A bíróságok feladata – többek között – a joggyakorlat továbbfejlesztése és a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében hozott jogértelmezés és iránymutatás. Nem tartozik azonban a bíróságok feladatához a jogalkotás, az elbírálandó kérdésekre vonatkozó norma tartalmának módosítása jogértelmezés útján.

A támadott végzések azonban éppen ez utóbbit tették: nem jogot értelmeztek és alkalmaztak, hanem – az Alaptörvénnyel ellentétesen – jogot alkottak. A végzések – figyelmen kívül hagyva a jogalkotó szándékát – a Bv. tv.-t azzal a többlettartalommal töltötték meg, hogy a 2017. január 1. napján hatályba lépett módosításakor fogvatartott kérelmezők esetében a törvény

átmeneti rendelkezései nem alkalmazhatók. A támadott végzések tehát az Alaptörvény hatalommegosztás elvét kimondó C) cikk (1) bekezdésébe, illetve a bíróságok igazságszolgáltatási tevékenységének ellátását kimondó 25. cikk (1) bekezdésének első mondatába ütköznek.

Az Alkotmánybíróság a hatalommegosztás elvével számos határozatában foglalkozott. Az egyes állami szervek hatáskörének világos elválasztásával összefüggésben azt mondta ki, hogy „[a] hatalmi ágak elválasztásának elve [...] nem pusztán annyit jelent, hogy az egyik hatalmi ág nem vonhatja el a másik jogosítványait, hanem azt is jelenti: a demokratikus jogállamban korlátlan és korlátozhatatlan hatalom nincs, s ennek érdekében bizonyos hatalmi ágak szükségképpen korlátozzák más hatalmi ágak jogosítványait” [28/1995. (V. 19.) AB határozat, ABH 1995, 142, 143.]. A bírói hatalmi ágat, amely elválik a törvényhozó és a végrehajtó hatalomtól, az állami hatalom azon megnyilvánulásaként írta le az Alkotmánybíróság, amely „az erre rendelt szervezet útján a vitássá tett vagy megsértett jogról – törvényben szabályozott eljárás során – kötelező erővel dönt” [53/1991. (X. 31.) AB határozat]. „A hatalommegosztás elvéből következik a bíróságnak az Alkotmány 45. § (1) bekezdésében meghatározott igazságszolgáltatási monopóliuma, amely végső soron az egyedi ügyekben, a 46. § (1) bekezdésében rögzített ítélkezési 11/2015. (V. 14.) AB határozat 267 tevékenység kizárólagosságában ölt testet” [62/2006. (XI. 23.) AB határozat, ABH 2006, 713.].

Amikor az Alkotmánybíróság a hatalommegosztást nem csak szigorú hatáskör-dimenzióban vizsgálta, hanem az egyes állami szervek – jelen esetben a bíróságok – jogértelmezési feladatainak pontos tartalmi elemzését végezte el, akkor az alábbi megállapításokat tette.

Első ízben a 38/1993. (VI. 11.) AB határozat fogalmazta meg, hogy „[a] »jogot« végül is a bíróságok saját értelmezésük szerint állapítják meg. [...] A csak a törvényeknek való alávetettség nemcsak a másik két hatalmi ág befolyását zárja ki tehát az ítélkezésre, hanem – az Alkotmány határai és követelményei között maradó – független, folyamatos és rendszerképző törvényértelmezés és jogalkalmazás révén is biztosítja a bírói függetlenséget.” (ABH 1993, 256, 262.)

A bírói hatalmi ág önálló jogszabály-értelmező tevékenységének jelentőségét hangsúlyozta az Alkotmánybíróság a 42/2004. (XI. 9.) AB határozatban is, a hatalommegosztás szempontjából. E döntés többek között rámutatott: „[a] jogalkalmazás egységességének biztosítása érdekében többféle alkotmányos megoldás lehetséges az igazságszolgáltatás rendszerén belül. Önmagában azzal a ténnyel nem sérül a jogalkotói hatalom, benne a törvényhozói hatalmi ág alkotmányos jogköre, hogy a bírói hatalom a jogszabályoknak egységesen alkalmazandó tartalmat ad. A »bírói jogalkotás«, amíg az kizárólag a jogszabályok értelmezésén alapul (amíg a bírói-ítélkezési hatalom nem veszi át alapvetően és közvetlenül a jogalkotás funkcióját), nem kerül ellentétbe a hatalommegosztás elvével.” (ABH 2004, 551, 571.)

A 3/2004. Büntető jogegységi határozat alkotmányosságát vizsgáló 42/2005. (XI. 14.) AB határozatban az Alkotmánybíróság kimondta, hogy „jogegységi határozat jogszabálytani besorolása nélkül is – az esetről-esetre történő alkotmányossági vizsgálat eredményeként – dönthető el, hogy a jogegységi határozat önálló jogszabályi tartalommal eloldódott-e az értelmezett jogszabálytól, vagy sem. [...] Az Alkotmánybíróság tényként kezeli, hogy a jogszabály tartalma az, amit a jogegységi határozat annak tulajdonít. A jogegységi határozatban megfogalmazottak tekintetében az Alkotmánybíróság nem ad konkuráló

értelmezést (pl. alkotmányos követelmény formájában); ez sértené a bírói függetlenséget”. [42/2005. (XI. 14.) AB határozat, ABH 2005, 504, 514.]

A bíróságok feladatkörét rögzítő, **az Alaptörvény 25. cikkével** kapcsolatban az Alkotmánybíróság a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatban az Alkotmánybíróság összefoglaló jelleggel megállapította, hogy „[a]z Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése a Kúriát önálló, nevesített alkotmányos intézményként a bírósági hierarchia csúcyszervének minősítette. A Kúria ilyen külön alaptörvényi kiemelése is alapjául szolgál annak, hogy a bíróságok jogalkalmazásának egységét biztosító legfőbb bírósági szervként speciális jogosítványokkal rendelkezzen. A bíróságokra kötelező jogegységi határozat meghozatalának jogát – mint speciális jogosítványt – maga az Alaptörvény biztosítja a Kúria számára, amely így a jogszabályoknak egységesen és kötelezően alkalmazandó tartalmat adhat.” (Indokolás [41])

A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy a Kúriának a jogegységesítő funkció maradéktalan betöltése érdekében széleskörű jogosítványai vannak. Önmagában az, hogy a Kúria e hatáskörével élve jogegységi határozatokat hoz, még nem ellentétes a hatalommegosztás alkotmányos elvével, sőt éppen ellenkezőleg. Amennyiben a jogegységesítés törvényi feltételei fennállnának, azonban a Kúria a jogegységesítő funkcióját nem gyakorolná és jogegységi határozatot indokolt esetben nem hozna, abban az esetben merülhetne fel az, hogy az Alaptörvényben foglalt feladatának a legfőbb bírói fórum nem tesz eleget. Ezen túlmenően alaptörvény-ellenessé azzal válhatna egy meghozott jogegységi határozat, ha a Kúria kilépne a jogegységesítő szerepéből és – a jogalkotót a jogalkotási folyamatból kihagyva – önállóan, a tételes jogi rendelkezéseket kibővítvé, azokon túlhaladva, attól „eloldódva” jogot alkotna.

A Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja és a másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék azonban nem a bírósági hierarchia csúciszerve, nem feladatuk a bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása, nincs hatáskörük arra, hogy jogegységi határozatokat hozzanak.

A bíróságok alkotmányjogi panasszal támadott döntéseikkel tehát nem jogot értelmeztek és alkalmaztak, hanem – a 2017. január 1. napján fogvatartott személyek esetében a Bv. tv. átmeneti rendelkezéseinek teljes kiüresítésével, figyelmen kívül hagyásával az Alaptörvénnyel ellentétesen – jogot alkottak, ezért azok ellentétesek a hatalommegosztás alkotmányos elvével.

XXVIII. cikk (1) bekezdése által deklarált tisztességes eljáráshoz való jog.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése deklarálja a tisztességes eljáráshoz való jogot. Az Alkotmánybíróság klasszikus megfogalmazásában: „a tisztességes eljáráshoz való jog az Alkotmányban explicit módon nem nevesített, de az alkotmánybírósági gyakorlatban az 57. (1) bekezdésébe foglalt független és pártatlan bírósághoz való jog, illetve a 2. § (1) 10 bekezdéséből eredő eljárási garanciák védelmének egymásra vonatkoztatásából tartalmilag levezetett alkotmányos alapjog” [315/E/2003. AB határozat.

Az Alkotmánybíróság a később számos határozatában megerősített, és hatályos, következetes gyakorlatának megfelelő, 6/1998. (III. 11.) AB határozatában megállapította, hogy „a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás «méltánytalan» vagy »igazságtalan«, avagy »nem

tisztességes» (ABH 1998, 95.) {legutóbb megerősítette a 3254/2018. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [41]}.

A Tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlata is rámutat arra, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is, amely a kártalanítás iránti kérelmem bíróságok általi érdemi vizsgálat nélküli elutasításával sérült.

A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz (Abtv. 27. §) az egyéni jogvédelem mellett, és azt erősítőleg az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény is {3/2015. (II. 2.) AB határozat (a továbbiakban Abh1.), Indokolás [18]}.

Ilyen panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmának érvényre juttatása mellett (Abh1.) azt is, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság a jogszabály célját az alkotmányosan szükséges mértékben figyelembe vette-e.

Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvénynek ez a rendelkezése a bíróságok számára alkotmányos kötelezettségként írja elő, hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat elsősorban azok céljával összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie.

A Szegedi Törvényszék ezzel szemben nem alkalmazta az Alaptörvény 28. cikkét, alaptörvénybeli kötelezettsége ellenére nem vette figyelembe a jogszabály célját, figyelmen kívül hagyta a jogalkotó azon szándékát, hogy a kérelmezők a fogvatartás alatt elszenvedett sérelmeikért hazai fórum előtt részesülhessenek hatékony jogorvoslatban.

Az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírói eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek.

Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírói eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálatához kötötte: „elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható alapjogsérelemre nézve” {lásd 20/2017. (VII. 18.) AB határozat (a továbbiakban: Abh2.), Indokolás [17]; vö. 3102/2017. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [18]}.

A jelen ügyben eljáró bíróság az alkalmazandó átmeneti rendelkezések célját a törvény módosításának napján fogvatartásban lévő kérelmezők esetében a Bv. tv. egyértelműnek vélt szabályozására hivatkozva hagyta figyelmen kívül. Ezzel az Alaptörvényben rögzített kötelezettségének nem tett eleget, így a meghozott bírói döntés önkényessé vált, mert kilépett abból a jogértelmezési keretből, amelyet számára az Alaptörvény előírt. Az önkényes bírói jogértelmezés sértheti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásról való jogot. Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben kapcsolta össze a tisztességes bírósági eljárásról való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi éllel kimondta: „[a] bírói függetlenségnek nem korlátja, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság eloldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljárásról való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel (Indokolás [23]).”

Az Alkotmánybíróság azonban csak kivételesen, szigorú feltételek fennállása esetén állapítja meg a jogalkalmazói önkény fennállása miatt az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét. Az Abh2. alapjául szolgáló esetben a bíróság contra legem jogalkalmazása három, egymást erősítő feltétel együttes fennállása következtében ért fel az alkotmányossági jogsérelem szintjére (Indokolás [29]). Tehát a contra legem jogértelmezés és jogalkalmazás önmagában nem alapozza meg az alkotmányellenességet. A contra legem jogalkalmazásnak egyben alkotmányellenesnek, azaz az Alaptörvénnyel ellentétesnek kell lennie (contra constitutionem) (lásd 3280/2017. (XI. 2.) AB határozat, Indokolás [38]).

A jelen ügyben a bírósági jogértelmezés tehát a rá vonatkozó, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályokat kifejezetten figyelmen kívül hagyta, emiatt contra constitutionem vált önkényessé, és így az én tisztességes bírósági eljárásról való jogom sérelmét is okozta. Az a bírósági mérlegelés ugyanis, amely a jogszabály céljának vizsgálatát teljes mértékben és kifejezetten kizárja, már alaptörvény-ellenesnek minősül.

III. cikk (1) bekezdésének első mondata: „Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgaságban tartani.”

IV. cikk (4) bekezdése: „Akinek szabadságát alaptalanul vagy törvénytől kora korlátozták, kárának megtérítésére jogosult.”

A kínzás- és embertelen bánásmód tilalma jellegéből fakadóan olyan alapjog, melynek sérelme sokszor csak utólagos kompenzációval orvosolható. Esetemben a büntetés-végrehajtási intézmények állapota miatt az állam nem volt képes biztosítani az emberhez méltó fogvatartási körülményeket, pedig erre kötelezettsége lett volna.

A jelen ügyben megvalósult bírói jogalkotás és a tisztességes eljárás alkotmányos követelményének megsértése azt eredményezte, hogy a bíróság súlyos, több éven át tartó alapvető jogi sérelmeket hagyott figyelmen kívül; engem alaptörvény-ellenes, érdemi vizsgálat nélkül meghozott döntésével véglegesen megfosztott attól, hogy az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében rögzített alapjogom megsértése miatt az Alaptörvény IV. cikk (4) bekezdése alapján a Bv. tv.-ben is biztosított kártérítési igényemet bírósági úton elbírálják, ahogy attól is,

hogy az érdemi vizsgálat nélkül meghozott döntés ellen – az alkotmányjogi panasz kivételével – bármilyen egyéb rendkívüli jogorvoslatot igénybe vehessek.

Az első fokon eljáró Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 7.Bv.153/2018/18. számú végzése és a másodfokon eljáró Szegedi Törvényszék azt helyben hagyó 3.Bpkf.680/2019/4. számú végzése tehát sérti az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését, III. cikk (1) bekezdését, IV. cikk (4) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és 25. cikk (1) bekezdésének első mondatát is, mivel Alaptörvénybe ütköző módon véglegesen fosztott meg engem attól, hogy kompenzációban részesülhessek az általam elszenvedett sérelmek miatt.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

Kijelentem, hogy nem kezdeményeztem az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzések végrehajtásának felfüggesztését.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

Mellékelten csatolom [1] az ügyvédi meghatalmazást.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

Kijelentem, hogy az alkotmányjogi panaszba foglalt személyes adataim közzétételéhez nem járulok hozzá.

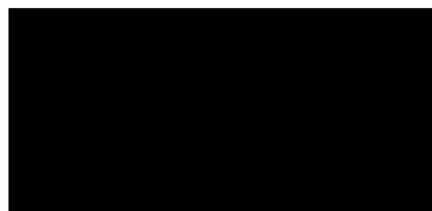
d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

További melléletekként csatolom:

- [2] az EJB tájékoztatását, mely szerint a kérelmemet 63409/16. lajstromszám alatt nyilvántartásba vette,
- [3] a Szegedi Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 7.Bv.153/2018/18. számú végzését,
- [4] a Szegedi Törvényszék 3.Bpkf.680/2019/4. számú másodfokú végzését.

Kelt: Szegeden, 2019. augusztus 27. napján.

Tisztelettel:

Dr. Kollár Andor
ügyvéd
6720 Szeged, Deák Ferenc u. 2.
tel.: 06-30-21283073
adósz.: 15197320-0 lajstromsz.: 668
OIP Bank Nrvt. 1176-998-21283073

